

Adviesraad Sociaal Domein Goeree-
Overflakkee
Havenweg 5
3244 LK NIEUWE-TONGE

Ons kenmerk : Z -18-100723/130183
Behandelaar : G. Kosse
Uw kenmerk : Ter behandeling bij
opsteller of
adviserend team
Uw brief :
Onderwerp : Beleidsplan
schuldhulpverlening
en Beleid
Vroegsignalering en
Preventie
Bijlage(n) :
Datum : **24 APR 2019**

Geachte mevrouw Buijs-Tanis,

Met deze brief informeren wij u over het volgende. Via de e-mail van 20 december 2018 is uw advies ontvangen inzake het Beleidsplan Preventie en Vroegsignalering Integrale schuldhulpverlening 2019-2022 Gemeente Goeree-Overflakkee.

ASDGO is positief ten aanzien van de preventieve activiteiten welke ingezet gaan worden. Er is aandacht via de krant en website, maar niet via social-media, terwijl dit juist een plek is waar jongeren te benaderen zijn. ASDGO adviseert dan ook om hier aandacht voor te hebben. ***Naast aandacht via de krant en website maken wij ook gebruik van social-media om de inwoners waaronder de jongeren te gebruiken. Iedere vorm van communicatie die mogelijk is wordt benut.***

In het algemeen willen wij vragen wat de verhouding van dit document tot het document beleidsplan Schuldhulpverlening is. Sommige zaken staan dubbel genoemd, andere punten staan alleen in het beleidsplan terwijl ze wel gaan over preventie en vroegsignalering. Dit zorg soms voor verwarring.

Het beleidsplan schuldhulpverlening en het Uitvoeringsplan Preventie en Vroegsignalering moeten in samenhang gelezen worden, omdat ze elkaar aanvullen. Het een kan niet los gezien worden van het andere.

De volgende toelichting is opgedeeld in overeenstemming met de inhoudsopgave en de opmerkingen geven de gewenste aanpassingen weer.

1. Inleiding

In de eerste alinea wordt aangegeven dat Preventie en Vroegsignalering zich op de laatste groep richt. Dit begrip kan over diverse doelgroepen gaan. ASDGO adviseert om bijvoorbeeld schuldhulpverlening toe te voegen.

Wij hebben aan de tekst toegevoegd, dus het voorkomen van schuldproblematiek.

2. Schuldpreventie

In **algemeen** wordt benoemd dat ongezond financieel gedrag niet toe te schrijven is aan een bepaalde categorie burgers of een specifieke doelgroep. Is deze zin wetenschappelijk onderbouwd of wordt hier een gevoel weergegeven? ASDGO mist de verwijzingen en het

lijkt niet relevant, omdat de focus ligt op schulden.

In de praktijk blijkt dat ongezonder financieel gedrag wat leidt tot schulden voorkomt bij alle lagen van de bevolking, dus mensen met een hoog inkomen en een laaginkomen, bij jongeren en ouderen, bij Nederlandse staatsburgers als ook nieuwkomers. Deze zin is dus niet wetenschappelijk onderbouwd, maar is gerelateerd aan de praktijk.

Er staat benoemd 'Gezond financieel gedrag'. Wat wordt hiermee bedoeld? Er staan punten benoemd, maar er wordt geen heldere definitie weergegeven. ASDGO adviseert om een heldere definitie weer te geven, waaruit gewerkt kan worden.

Wij bedoelen met 'Gezond financieel gedrag' dat men rond kan komen met zijn inkomen en dat er geen problematische schulden ontstaan. Wij hebben gekozen om hier geen definitie voor te geven.

Ontwikkelen van een effectief schuldpreventieplan

De overwogen activiteiten worden steeds tegen het licht van drie strategische keuzes gehouden. Voor de keuze in welke mate er afgestemd wordt op onbewuste denkprocessen; staat geen uitwerking omschreven. Wat houdt dit overigens concreet in?

Het onderbewuste deel in ons is groot, heel groot en veel groter dan men denkt. Onderzoek wijst uit dat het onbewuste deel in ons praktisch alles bepaalt en dat ons bewuste maar heel klein is. Onbewuste denkprocessen hebben hun wortels in het verleden liggen. Ze hebben tot doel iemand te sturen door te focussen op goed of fout. Ze hebben geen besef van tijd 'Eens fout, altijd fout' en 'Eens goed altijd goed'.

De kracht van verandering zit niet in het bewuste denken, maar in bewustzijn op het onbewuste denken.

Kader voor schuldpreventie in Goeree-Overflakkee

"Het minimale effect betekent dat inwoners best problematische schulden mogen hebben, als ze maar niet leiden tot maatschappelijk kosten". ASDGO adviseert om deze zin anders te omschrijven op de volgende wijze: Het minimale effect betekent dat ondanks dat er inwoners met problematische schulden zijn dit niet (of slechts zeer beperkt) leidt tot hogere maatschappelijke kosten.

Wij begrijpen uw opmerking, maar wij willen niet dat schulden leiden tot maatschappelijke kosten. Is dat het geval dan dient de gemeente een aanbod te doen ondanks dat er schulden blijven, omdat anders de kosten van schulden op de maatschappij afgewend worden.

Vormen van preventie

Informeren, motiveren en aanleren. Valt dit samen met primaire, secundaire en tertiaire preventie? ASDGO ziet graag een heldere omschrijving van deze zin.

Vallen de primaire, secundaire en tertiaire preventie samen met de drie strategische keuzes, of wat is hun verhouding tot elkaar.

Informeren, motiveren en aanleren komen volledig met elkaar overeen.

Primaire preventie

Er staan een aantal activiteiten benoemd. Zaken zoals een (nog niet aangeboden) collectieve zorgverzekering met gespreid betalen van eigen risico, of het inmiddels opgestarte kindpakket horen bij primaire preventie en zouden hier genoemd moeten worden.

Wij hebben alle activiteiten niet benoemd, omdat activiteiten kunnen wisselen. In het kader van armoedebestrijding zetten wij het Kindpakket in. Daarnaast kunnen mensen met een inkomen van 110% van het minimumloon al jaren gebruik maken van de collectieve zorgverzekering. Dit is in een afzonderlijk beleidsstuk omschreven.

Tertiaire preventie

Bij de tweede alinea is de volgende zin niet relevant te noemen, aangezien dit later in het document beschreven staat. "Opgemerkt wordt dat..."

Wij hebben deze zin verwijderd

4. Beschrijving risicogroepen

Er staat omschreven dat in de bevolkingssamenstelling alle te onderscheiden risicogroepen in evenredigheid vertegenwoordigd zijn en er geen sprake is van een zeer specifieke of streekgebonden problematiek. Op welke basis worden deze uitspraken gedaan?

Bij de risicogroepen met betrekking tot financiële problematiek valt op dat er geen aandacht is voor laaggeletterden en mensen met een licht verstandelijke beperking. In het document beleidsplan Schuldhulpverlening worden deze wel als risicogroep benoemd.

De groep inwoners met een lager inkomen valt voor een deel samen met werkloosheid.

ASDGO adviseert om bij deze groepen een koppeling te maken.

Uit informatie van de afdeling schuldhulpverlening blijkt dat er geen sprake is van een zeer specifieke of streekgebonden problematiek.

Wij hebben bewust gekozen om laaggeletterdheid en mensen met een licht verstandelijke beperking niet apart te benoemen bij de risico groepen. Jongeren met een licht verstandelijke beperking laten wij vallen onder de doelgroep jongeren. De laaggeletterden vallen onder alle doelgroepen en hier zetten wij ook geen specifieke preventie activiteiten voor in wat betreft preventie en vroegsignalering. Hier is aandacht voor middels de Wet Taaleis.

De groep inwoners met een lager inkomen hebben onze aandacht wij hebben er voor gekozen om die niet te koppelen met werkloosheid, omdat er ook mensen zijn die niet werkloos zijn, maar een inkomen hebben dat niet hoger of veel hoger is dan het minimumloon.

5. Primaire preventieactiviteiten

De zin "Schulden kan iedereen overkomen", is geen zin, maar zoals omschreven een gedachte en kan niet in het document op deze wijze geplaatst worden.

Wij hebben gemeend deze zin op te moeten nemen omdat er life events in een leven kunnen gebeuren waarop de betrokkene geen grip heeft.

B. Primaire preventie – Voorlichting aan specifieke (risico)groepen

Activiteit Voorlichting via infokrant Goeree- Overflakkee

Zoals wij kunnen zien, behoort deze onder A.

Wij begrijpen dat u vindt dat deze activiteit onder A dient te vallen, echter veel van deze mensen hebben al beginnende schulden, om deze reden hebben wij er dan ook voor gekozen om deze onder B te laten vallen.

Activiteit Voorlichting aan startende ondernemers

Geldt dit voor alle startende ondernemers? Daarnaast is het voor schoolverlaters of voor tot dusver personeel-in-dienst ook de vraag of zij de organisatorische capaciteiten hebben.

Anders lijkt het wellicht een erg kleine doelgroep.

Deze activiteit is voor alle startende ondernemers, dat kan zijn voor mensen in de uitkering die een eigen bedrijf willen beginnen, maar ook voor schoolverlaters of mensen die overwegen voor zich zelf te beginnen.

Theatervoorstelling

Bij veel activiteiten staat aangegeven hoe vaak dit wordt georganiseerd. Dit is bij theatervoorstelling NU niet aangegeven. Gaat het om een eenmalige voorstelling of meerdere malen per jaar?

Daarnaast vraagt ASDGO zich af, of jongeren daadwerkelijk gaan komen naar een voorstelling. Vlogs e.d. is veel gemakkelijker en langduriger te bereiken voor jongeren.

ASDGO adviseert om in de uitwerking hier verder over na te denken om een groter bereik te creëren.

Een theatervoorstelling is een mogelijkheid om scholieren die naar het voortgezet onderwijs gaan te bereiken. Via een theatervoorstelling wordt een discussie opgang gebracht waarop een laagdrempelige manier jongeren over geld, sparen en schulden kunnen spreken en de gevolgen daarvan. Uit ervaring elders in het land blijkt dit goed aan te slaan en maakt het spreken over geld en schulden eenvoudiger voor jongeren. Daarnaast wordt het later in de lesprogramma's van de scholen meegenomen. De bedoeling is een dergelijke theatervoorstelling een keer in de twee jaar plaats te laten vinden of afhankelijk van de behoefte. Daarnaast kan er ook gebruik gemaakt worden van vlogs en andere manieren om jongeren te bereiken.

Secundaire preventieactiviteiten

Hierin staan bijeenkomsten voor maatschappelijke organisaties en ketenpartners, maar alleen in 2019 en 2021 of 2022. Om goed in te spelen op de praktijk en conform het voorstel is het zinvol om de jaarlijkse evaluatie te koppelen aan de jaarlijkse bijeenkomst met de ketenpartners. Op deze wijze kunnen de plannen eventueel bijgesteld worden.

Wij nemen uw suggestie over om een evaluatie te koppelen aan de jaarlijkse bijeenkomsten.

Activiteit Meldingen via Bureau Krediet Registratie

Bij de beschrijving van direct actie ondernemen: op welke wijze past dit binnen de AVG wetgeving.

Wanneer er meerdere schulden zijn bij (tot op heden alleen nog) maatschappelijke instellingen, kan de gemeente op huisbezoek gaan in het kader van vroegsignalering. Ze kan haar hulp aanbieden. De inwoner staat het vrij om deze hulp te weigeren. De praktijk leert echter in andere gemeenten dat mensen blij zijn dat er hulp wordt geboden. Vanuit de AVG is dit geborgd middels convenanten waarmee de betrokken maatschappelijke instellingen hebben ingestemd.

Activiteit Voorlichting aan jongeren

Niet alle risicogroepen worden via primaire preventie bereikt zoals statushouders, ouderen. Is dit een bewuste keuze? ASDGO adviseert om alle risicogroepen mee te nemen in de primaire preventie.

Het streven is om alle doelgroepen te bereiken via de ketenpartners, voorlichting via social media, krant etc.

Activiteit startpunt geldzaken

Wij ervaren het als een erg mooi plan. Op welke wijze worden burgers geïnformeerd over deze activiteit en op welke wijze blijft hierop de aandacht gelegd worden?

Burgers worden via folders, website, social media, ketenpartners etc voortdurend op de hoogte gehouden. Regelmatig vindt hier communicatie over plaats door het onder de aandacht te brengen.

Activiteit Cursus 'Omgaan met geld'

Bij de doelgroep staat omschreven maximaal 12 deelnemers. Is dit gezien de omvang van het probleem (zie inleiding) voldoende: 12 mensen per jaar?

De cursus wordt één tot twee maal per jaar gegeven na gelang er behoefte aan is. Dit kan ook vaker gebeuren. De groepen kunnen niet groter zijn dan maximaal 12 personen omdat anders het leereffect te klein is. Daarnaast moet er ruimte zijn voor persoonlijke aandacht. Zo nodig kan er een extra cursus gegeven worden.

Verstevigde inzet op vroegsignalering en voorkomen van schulden

In het beleidsplan Schuldhulpverlening staat de volgende alinea gemeld en het lijkt de ASDGO relevant ter vermelding:

Lokale afspraken

In het kader van het vroegsignaleringsbeleid maken we afspraken met de woningcorporatie over de vroegsignalering van huurachterstanden. Bewoners met een betalingsachterstand van twee maanden of meer worden naar schuldhulpverlening verwezen. Indien een inwoner medewerking verleent aan de schuldhulpverlening, kan de woningcorporatie de incassoprocedure bevroren.

Naast bovenstaande afspraken met lokale partners, hebben we vroegsignalering van financiële problemen ook intern onder de aandacht gebracht. Medewerkers van de gemeente die contacten hebben met inwoners hebben namelijk ook een belangrijke signalerende rol.

Het beleidsplan schuldhulpverlening en Preventie en Vroegsignalering integrale schuldhulpverlening dienen in samenhang met elkaar gelezen worden. De medewerkers zijn geïnformeerd en afdeling schuldhulpverlening geeft regelmatig voorlichting over haar activiteiten aan de collega's binnen de gemeente.

Ten slotte

Wij danken uw raad voor het uitbrengen van het advies. Wij hebben uw aanbevelingen ter harte genomen en indien gewenst verwerkt in de nota. Wij hopen dat de voorgestelde maatregelen in de toekomst er toe bijdragen dat er minder mensen in de schuldhulpverlening terecht komen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Goeree-Overflakkee,
secretaris, burgemeester,

W.M. van Esch

mr. A. Grootenboer-Dubbelman